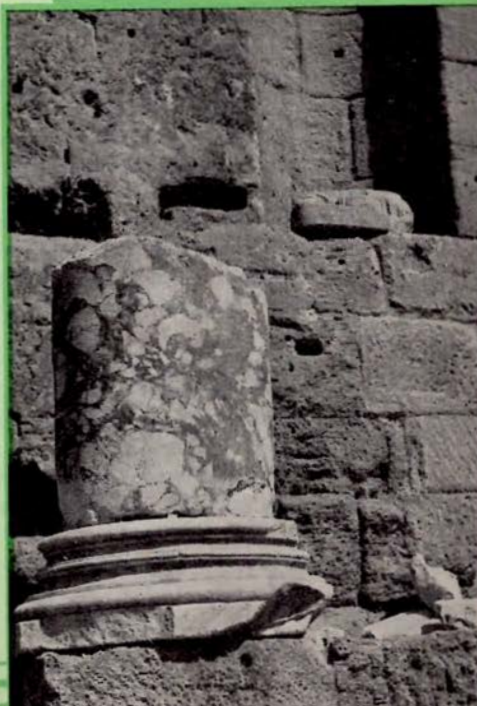

HET ZESKANT

I.H.C.
HOLLAND

WERF CONRAD
WERF GUSTO
DE KLOP
J. & K. SMIT
L. SMIT & ZOON
VERSCHURE

HET ZESKANT

PERSONEELS-
ORGAAN

VAN

I. H. C.
HOLLAND

VIJFDE JAARGANG No. 2
FEBRUARI 1951

INHOUD:

Algemeen gedeelte

Bij de voorpagina . . .	14
Nieuwe tendenzen in de constructie van baggermat. . .	15
"Pansy" loopt van stapel . . .	16
De zin van een jubileum . . .	17
Foto's van de Maand . . .	17
"Kruis"woordroadsel . . .	19
De Kerstpuzzle . . .	21
Donzère . . .	22
Maak het van plastics. . .	23
Kroniek der Bedrijven . . .	24

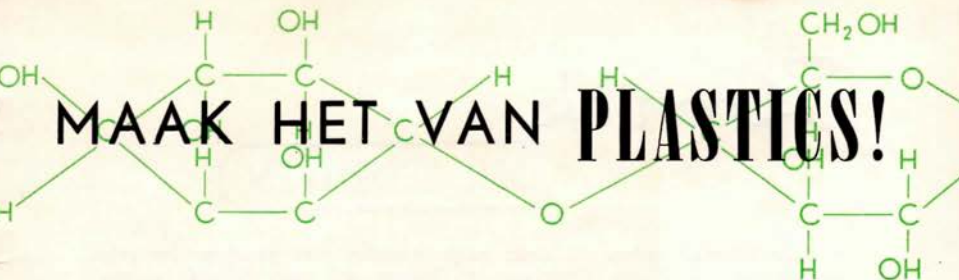
Bij de voorpagina

Dit voetstuk van een Romeinse pilaar werd bij het werk in Donzère opgedolvd. Tweeduizend jaar of nog langer is het onder de grond geweest en nu is het weer te voorschijn gekomen. Het is nog maar een stuk, een stuk puin van een twintig eeuwen geleden gebouwde huis; uit een beschaving die al lang achter ons ligt.

Toch kan zo'n oud stuk steen ons iets te zeggen hebben. En het hééft ons iets te zeggen! Het wijst ons op de vergankelijkheid van al het aardse. Waar stond dat huis? Wie woonde erin? Wanneer is het huis verwoest? Allemaal vragen waarop wij het antwoord schuldig moeten blijven.

Zo zullen over tweeduizend jaar, wellicht, mensen hun gedachten laten gaan over een ander stuk steen. Een gevelsteen van ons kantoor, misschien een naamplaat van onze fabriek. Ook die zullen eens voorbijgaan of in puin vallen. Onze namen zijn dan allang vergeten; Jansen, de directeur en Pietersen, de nageljongen. Wie kent hen dan nog?

Misschien kan zo'n stuk steen ons leren onze verwachtingen niet op te bouwen op het nu, op onze baan, op onze fabriek alleen. Dat alles immers gaat voorbij! Er zijn nog andere dingen ook!

Eén van de slagzinnen die tijdens de tweede wereldoorlog in Amerika werden gehoord was: Maak het van plastics! De wonderlijkste dingen werden uit dit materiaal gemaakt: veldflessen, die men gerust gevuld op de grond kon gooien, onbreekbare zaklantaarns, elastische kabels die tot viermaal hun eigen lengte konden worden gerekte zonder te breken, en noem maar op. „Plastic” werd een toverwoord.

Maar wat zijn nu eigenlijk deze plastics, waarvan worden ze gemaakt en waaraan danken ze hun naam? Laten we proberen er in een paar woorden iets van te vertellen.

Alle stoffen zijn opgebouwd uit heel kleine bouwsteentjes; de moleculen. Om te laten zien hoe klein deze zijn: één druppel die bij u thuis uit een kraan valt bestaat uit 6.000.000.000.000.000.000.000 moleculen! Die bouwsteentjes zijn op hun beurt uit nóg kleinere deeltjes opgebouwd: de atomen. De moleculen van de meeste stoffen bestaan maar uit enkele atomen, doch men kent ook „reuzenmoleculen”, opgebouwd uit vele atomen. Deze liggen niet schots en scheef door elkaar, doch zijn netjes gerangschikt. Alle plastics bestaan uit zulke reuzenmoleculen, waarvan de atomen in ketens aaneenliggen, zoals U in de kop van dit artikelte ziet.

Hoe komt men nu aan die grote moleculen? Soms gaat men uit van bestaande stoffen met grote moleculen als cellulose (waaruit hout voor een groot deel bestaat). Hierop laat men bijvoorbeeld azijnzuur inwerken. Daardoor verandert het atomen-patroon van het grote molecule. Er ontstaat een nieuwe stof! Men kan zelfs uit kleine moleculen kunstmatig grote plastic-moleculen opbouwen. Zo kan men uit grondstoffen als steenkool, water en lucht de meest uiteenlopende producten maken. Aan één kenmerkende eigenschap danken de plastics hun naam. Tijdens de bewerking zijn ze enige tijd *plastisch*, d.w.z. kneedbaar. Dan kan men ze in allerlei vormen persen en gieten en duizenden voorwerpen, van knoopjes tot autogarages toe ervan maken.

Plastics zijn dus allermint surrogaten, maar volkomen nieuwe stoffen. Bij juiste toepassing zijn de mogelijkheden haast onbeperkt. Het Nederlandse Kunststoffeninstituut in Delft onderzoekt welke kansen er voor Nederland zijn. Jammer genoeg is de afzet in ons land voor deze industrie niet zo heel groot. Toch verlaten reeds heel veel plastic-producten de Nederlandse fabrieken. Men werkt verder en is er ook op uit grondstoffen, waarover we voldoende beschikken, als aardappelmeel, voor de fabricage te gebruiken. Een bloeiende industrie die aan veel Nederlanders werk geeft, is immers van het grootste belang.

In „De Schakel” lezen wij sinds enige maanden met genoegen het reisverslag van de Heren Overmans en Jelsma, die naar Abidjan gereisd zijn om de giek van de 150 tons kraan „Lodi Houna” (C.O. 46) te monteren. In Januari lieten wij U enige foto's zien van deze kraan. Onze collega's van Verschure hebben zeer zeker niet te klagen over gebrek aan afwisseling in hun reisavonturen.

Bij Werf Gusto is opgericht een aquariumvereniging als onderafdeling van de personeelsvereniging. Wij hebben, jong als wij zijn, ook eens een aquarium gehad. Wij waren toen nog wel bitter jong. In ons aquarium hadden wij wat tropische visjes, wat stekeltjes en wat kikkers en zo. Er waren veel slachtoffers te betreuren maar onze poes voer er wél bij. Het einde van onze aquariale hobby is gekomen, toen de poes op een dag besloot het uitsterven van onze visjes te verhaasten. 's Avonds in bed hebben wij (zachtjes) gehuild. De volgende dag zijn wij postzegels gaan verzamelen.

Bij Conrad-Stork is de verbandkamer in gebruik genomen. Op onze lippen zweefde de wens, dat daar maar veel gebruik van gemaakt zal mogen worden, maar het lijkt ons wat onhartelijk. Maar ja, als je nou tòch zo'n kamer hebt! Het deed ons denken aan het (opvallende) bord bij Verschure, waarop wij lezen: „Gelieve twee meter van de muur vrij te laten voor het (af-en-aan, dachten wij zo) rijden van de zieken-auto!” Brrrrrr.

„De Klop” laat in Januari het gedane werk en het nog te verrichten werk de revue passeren. Zo zijn ze daar in Sliedrecht en zo zijn wij ook (in Den Haag). Een Nieuwjaarsrijm van Thomasvaer en Pieterneel bezingt dat werk en het wel en wee van onze Kloppende collega's.

Nog interessanter dan de verbandkamer van Conrad lijkt ons de droogkamer die door J. & K. Smit wordt ingericht. Hier wordt natgeregende kleding gedroogd. Wij zijn wel, wat men zo noemt, vooruitstrevend, maar gaat dit niet wat ver? En waar moeten die mensen dan blijven als hun kleren hangen te drogen? Op straat of in de cantine? En mag dat dan zomaar? Al die mensen op straat — of in de cantine — terwijl hun kleren hangen te drogen? En als het nu vriest?

Bij L.S.Z. wordt een belangrijke plaats ingenomen door de tekst van de toespraak van de Heer v. d. Abeele ter gelegenheid van de tewaterlating van de „Matadi”, (C.O. 106). De Hr. v. d. Abeele vertegenwoordigde het Belgische Ministerie van Koloniën. Door deze order werden de van oudsher bestaande banden tussen L.S.Z. en de Congo nogeens nader aangehaald. Ook enige voorgangers van CO 105 en 106 werden destijds door L.S.Z. aan de Congo geleverd.

Nieuwe tendenzen

IN DE CONSTRUCTIE VAN BAGGERMATERIEEL

Wij openen hiermee een serie artikeltjes over de nieuwere richtingen die de constructie van baggermateriaal sinds het stichten van de I.H.C. Holland is gaan volgen. Wij baseren ons daarbij op een lezing welke door Ir. Biezeno van J. & K. Smit te Den Haag werd gehouden. Vanaf deze plaats willen wij hem dankzeggen voor de toestemming tot publicatie.

I. De voordelen van technische samenwerking.

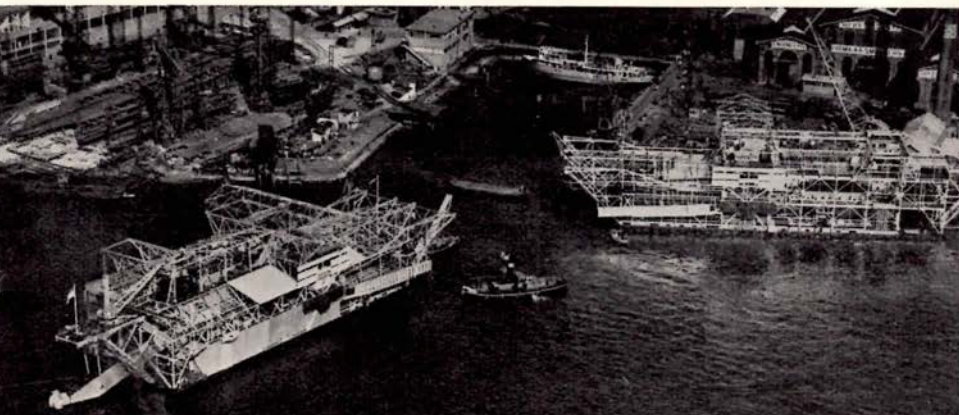
De samenwerking in I.H.C.-verband heeft als eerste en grootste gevolg gehad de bevordering van de export- en verkoopbelangen. Wij hebben hierover in „Het Zeskant” al herhaaldelijk iets geschreven en wij zullen hier thans niet langer bij stilstaan.

Op constructief gebied echter hebben zich eveneens interessante mogelijkheden geopend die eensdeels door diegenen die ervan op de hoogte zijn als bijna vanzelfsprekend wordt aanvaard, maar waarvan anderdeels slechts zeer weinigen iets afweten. Het lijkt dus wel de moeite waard dit eens nader onder de aandacht van onze lezers te brengen.

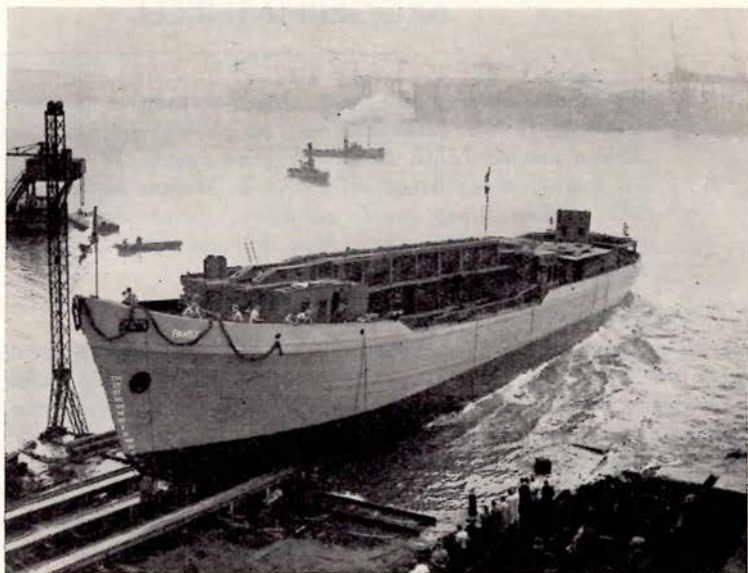
Een van de eerste voordelen van technische samenwerking was de ons allen bekende order voor de bouw van zes tinbaggermolens voor de

(vervolg op pag. 20)

Alleen samenwerking maakte dit mogelijk

Tewaterlating „PANSY” C.O. 138

Bij Werf Gusto werd Dinsdag 23 Januari des namiddags om 4.30 uur met goed gevolg te water gelaten de zelfvarende stoomhopperzuiger „Pansy” C.O. 138. Het is een onderdeel van een grote order die de I.H.C. uit India mocht krijgen. Het schip werd gebouwd onder toezicht van de Firma Rendel, Palmer en Tritton te Londen. De doopplechtigheid werd verricht door Mevrouw Tritton.

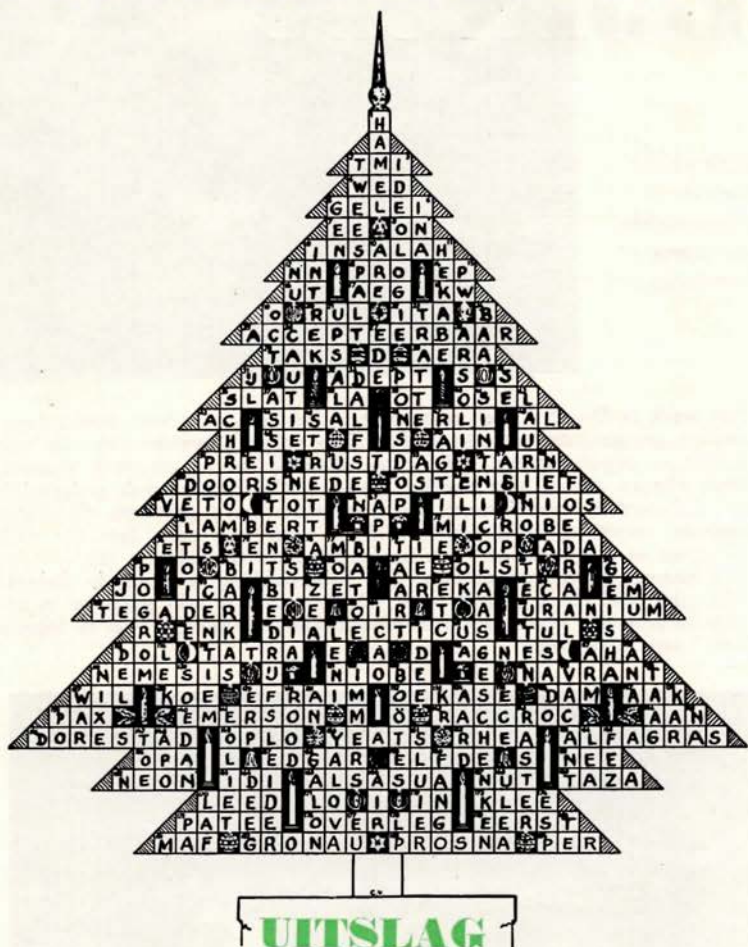
De „Pansy” moet tezamen met de tegelijkertijd bestelde baggermolen C.O. 135 en de hoppers C.O. 136 en C.O. 137 gaan werken aan het op diepte houden van de toegangsvaargeulen naar Calcutta.

Het schip heeft de volgende hoofdafmetingen: 61.50 × 10.15 × 5.15, snelheid geladen 10 km.

Het schip is uitgerust met 2 stoommachines met een max. vermogen van 680 pk. bij 180 D. Beide machines dienen voor aandrijving van een schroef. De S.B. machine bovendien voor aandrijving van de zandpomp. Ter gelegenheid van de proeftocht hopen wij nog uitvoerig op dit interessante schip terug te komen.

F

De Kerstpuzzle

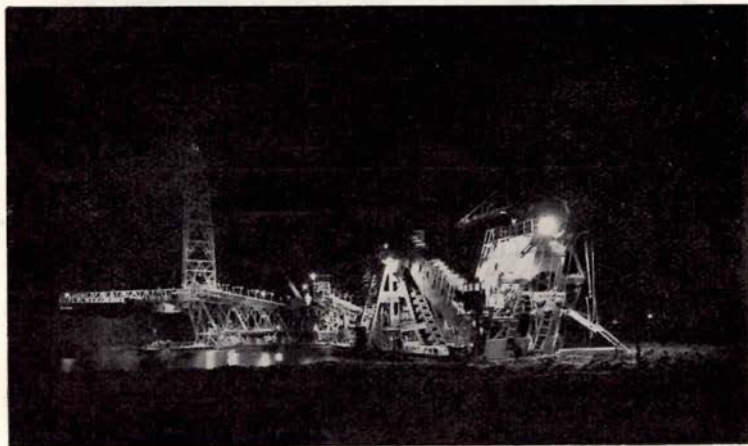
„De Klop”: 11 oplossingen. W. v. d. Dool 1e en G. de Gruyter 2e prijs.
 L.S.Z.: 21 oplossingen. A. Eykelenboom 1e en C. A. Nugteren 2e prijs.
 J. & K.: 20 oplossingen. J. Eykelenboom en A. de Gelder 1e prijs L.
 Boon en J. den Ouden 2e prijs.
 Conrad Stork: 17 oplossingen. M. H. Bolhuis 1e en J. Jonker 2e prijs.
 Verschure: C. Advokaat 1e prijs. E. F. Noltten 2e prijs en een derde
 prijs voor A. de Gelder. Totaal 20 oplossingen.
 Gusto: J. W. Caspers 1e en E. G. Hadermann 2e prijs. 24 oplossingen.

Donzère

(CO 53-56)
*Emmer-
baggermolens
met transport
installatie*

Het werk in Donzère heeft al zovaak in het brandpunt van onze belangstelling gestaan, dat wij niet langer meer zullen uitweiden over de vele details en bijzonderheden. We weten allemaal dat bij dit werk verschillende vliegen in één klap worden geslagen. De Rhône wordt gedeeltelijk gekanaliseerd en verder wordt een door waterkracht gedreven elektrische centrale opgericht. In Frankrijk behoeft over een paar jaar die piek misschien er niet meer af! Van het stroomverbruik bedoelen wij. Wij roepen echter nog eenmaal Uw belangstelling in voor de dichtertelijke zijde van een technisch werk. De fotograaf is erin geslaagd in bijgaan afgebeelde foto's technisch-romantische stemmingen vast te leggen. Een knap stukje werk!

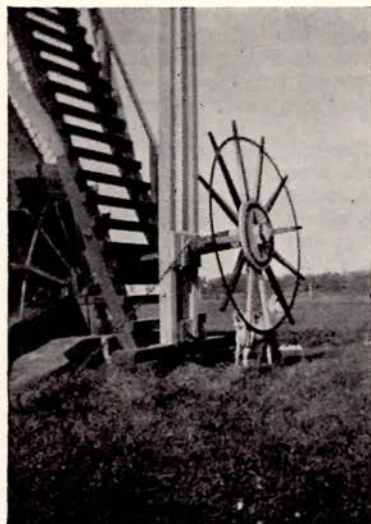
DE ZIN VAN EEN JUBILEUM

Toen snapte hij het óók...

„Och, als ik 25 jaar bij de firma ben, behoeven ze *mij* niet te huldigen". jarenlang had Karel Ankerpit dat tegen zijn collega's gezegd. En die hadden de schouders opgehaald als hij eraan toevoegde: „Ik werk voor mijn broodje en ik moet niks van huldigen hebben. Nergens goed voor, al die onzin! Dat ze de man die de Tour de France wint of een nieuw record vestigt, in de bloemetjes zetten is te begrijpen. Die lui hebben het verdiend. Maar waarom moet dat nu gebeuren met iemand die 25 of 40 jaar bij één en dezelfde baas gewerkt heeft? Mij geen polonaise an m'n lijf als het zover is, hoor!"

Hoe vaak had Karel dat al niet gezegd? Telkens wanneer hij hoorde dat er weer iemand van zijn collega's z'n zilveren jubileum viere zou, begon hij een beetje schamper te lachen, zo echt „Ankerpitterig" en hield hij weer een rede over de nutteloosheid van een jubileum. „Mij krijgen ze niet", besloot hij dan, „als ik het hier 25 jaar uithoud, neem ik op

Foto's van de maand

RAD IN RUSTE

*Ingezonden door: C. J. van Reyendam,
Conrad-Stork*

HET DORPSPLEIN

*Ingezonden door: D. Krook,
Werf Gusto*

die zogenaamde „grote dag“ lekker vakantie en ga ik vissen. Dan hoor ik later wel of het mooi geweest is!”

Natuurlijk ging Karel Ankerpit niet vissen toen de dag naderde, waarop hij zijn eigen veelgesmade zilveren jubileum zou vieren. Maar al had hij ook zijn beste pak aangetrokken en plaats genomen tussen de andere jubilarissen, de mensen, die hem kenden, zagen hoe van tijd tot tijd een ironisch glimlachje om zijn mondhoeken speelde. Hij was niet van mening veranderd, maar deed alleen mee om geen spelbreker te zijn. „Vooruit dan maar”, zal hij gedacht hebben, „het hoort er nu eenmaal bij”. En toen de directeur begon te spreken duwde hij een hand in zijn zak en tuurde zo onverschillig mogelijk naar het plafond. Dit was wat de directeur ongeveer zei:

„Geachte jubilarissen. Er zijn in ons leven ogenblikken waarop de mens even terug moet denken, moet herdenken. Wij zijn geen hersenloze automaten, die enkel gevoelloos en koud en onverschillig eten, werken, slapen. Wij zijn denkende mensen, die soms graag ons even bezinnen op een belangrijk moment in ons leven of in de geschiedenis. Onze verjaardag is zo'n moment, waarop we even nadenken over het ogenblik waarop we onze intrede in dit leven deden. Elke feestdag roept herinneringen wakker. Zo ook Uw jubileum. Nu herdenkt ge die voor U en voor ons bedrijf belangrijke dag, dat ge hier bent komen werken. Nu denkt ge even na over die belangrijke „brok” van Uw leven die ge in dit bedrijf hebt doorgebracht en over Uw werk, dat voor Uzelf en voor ons belangrijk is. Ge hebt een prestatie geleverd, geen kortstondige sportieve, maar een levensprestatie. Een bedrijf wordt niet groot door het werk van ééndagsvliegen, door de ongeïnteresseerde arbeid van mensen die nog vaker van betrekking verwisselen dan van costuum. Het bedrijf steunt op mensen als gij bent, op Uw langjarige ervaring, op Uw interesse. Daarom huldigen wij U vandaag. Dat wil zeggen, brengen wij U hulde, dat is: dank en waardering voor de levensprestatie die ge hebt geleverd. Ge hebt er recht op, want gij zijt tróuw gebleven. En dat is meer dan het winnen van een voetbalmatch en grootser dan het vestigen van een record. Dáárom dank ik U.”

Zo ongeveer — en zijn woorden klonken niet sentimenteel — sprak de directeur. En Karel lachte niet ironisch meer, toen zijn directeur hem de hand drukte. Hij vond het misschien toch wel prettig..... Hij besefte, dat al die bloemen en toespraken bij alle jubilea, die hij had meege maakt, niet zomaar „sleur” waren, maar dat zij, net als zijn jubileum, de tekenen waren van waardering van de ene mens voor de andere.

*Aan ieder probleem zitten drie kanten:
Uw kant, mijn kant en de juiste kant*

„KRUIS”WOORDROADESEL

Tjonge, jonge, wat een roadsel,
 'k word d'r drek nog duiz'lig van.
 Is dat nou een kruiswoordroadsel,
 Voor een doodgewone man?
 Zoek de dochter van „Tantoales”
 Joa, waar zit zo'n (Gr)iet of Mijth,
 't Treurig spul van „Euripides”
 Een vent uit de Romeinse tijd.

'k Heb me moed niet loaten zakken,
 en ik bin op stap gegaan.
 En ik klopte 't allereerste,
 Bij de bovenmeester oan,
 Moar een meester weet niet alles
 Al zit hij van wijsheid vol,
 't Enigst wat hij mij kon geven,
 Wat een ouwe wereldbol!

Zo zat ik tot twoalef uren,
 Bij een koarsie ('t licht mos uit),
 Beide ogen schein te turen,
 Moar de puzel kwam niet uit
 Vrouwlied lag op bed te gromme
 Riep toen met een „Kenau”stem,
 Zou 'ie niet is bove komme???
 Of..... ehe..... heb je hem?

„Zeer geachte „Zeskant”heren,
 Waar zien jullie mij voor oan?
 'k Bin geen prof in 't prakkeseren,
 Nooit in „Laaijen” school gegaan”.
 Zoek een hoavenploats op Roti,
 'k Heb me eige gek gezocht,
 Toen mevrouw zei: (die goed bij is)
 „Da's aan „Indije” verkocht!”

Overall bin ik goan lenen,
 Woordenboeken, groot en klein,
 Bij de dokter, hoe bestoat 'et!
 Een woordenboek in het Latijn,
 Ook bij onze burgervoader,
 Doar kreeg ik een „Winkler” mee,
 Hele stoapels dikke boeken,
 Een bijbel van de dominee.

Toen bin ik noar bed getogen,
 Met heel de waereld in m'n kop,
 En 's morgens vroeg om hallef zeuven
 Op de fiets weer noar „De Klop”
 Plotseling werd vrouwlied wakker
 Deelde mij heel sloaperig mee:
 „'k Heb dat ploatsie al gevonden,
 Een „durrepie” in „Parakwee”!

Dus geachte „Zeskant”heren,
 Als er weer een puzel komt
 Moak er dan een voor de werkman
 Over scheepsbouw of een romp,
 Wat gebruikt een tegenhouwer,
 Of een droaier in fabriek?
 U bespoart ons boze vrouwen,
 En wij winnen dan tien piek.

Gédégé.

Billiton Mij. Deze opdracht werd ons reeds in het einde van Wereldoorlog II verstrekt en tot een goed einde gebracht in de moeilijkste twee jaren welke de Nederlandse industrie ooit heeft doorstaan.

Wij moeten ons goed voor ogen houden dat géén der zes werven alleen een dergelijke order in een zo kort tijdsbestek had kunnen uitvoeren! Dat wij het gezamenlijk wél gekund hebben is echter niet zo vanzelfsprekend, maar is slechts mogelijk geweest door een uitgebreide en grondige voorbereiding.

In het laatst van de oorlog werd in de gedwongen vrije tijd die de bezetter ons vaak liet, in onderling verband een uitgebreide studie ondernomen van de in binnen- en buitenland vervaardigde zee-tinbaggermolens. Deze studie heeft geleid tot een ontwerp dat door de daarin verwerkte nieuwe ideeën in vele opzichten sterk afweek van sommige bijna traditioneel geworden constructiemethoden. Dat het ontwerp tot uitvoering kwam en een succes werd moge op zichzelf een verheugend feit zijn; doch wellicht nóg belangrijker was de basis voor technische samenwerking die in het ontwerp gelegd werd.

In dezelfde tijd immers werd, noodgedwongen, een omvangrijke onderlinge normalisatie opgezet, waardoor alle werktekeningen in alle I.H.C.-tekenkamers op gelijke wijze konden worden getekend. Projectiemethoden, maatvoeringen passingen enz. werden alle gestandaardiseerd. Zodoende kon iedere tekening bij een willekeurige vennoot in bedrijf gegeven worden. Daarnaast is mogelijk geworden een onderlinge werkverdeling waarbij aangepast kon worden aan de bezetting der diverse bedrijven en afdelingen, het aanpassen aan speciale bewerkingsmogelijkheden en specialistische ervaring en het vervaardigen van grotere aantallen van hetzelfde onderdeel in één bedrijf.

In de loop der jaren ontstond een groeiende uitwisseling van ervaringen, gegevens, gewoonten en inzichten die een gunstig effect hadden op de kwaliteit en de prijs van onze producten. De standaardisering van veel voorkomende onderdelen, die in steeds toenemende mate wordt terhandgenomen is een sprekend voorbeeld van de samenwerking.

Het ontwerp van ieder standaardonderdeel is het resultaat van overleg tussen constructeurs, mannen uit het bedrijf van alle vennoten. Zoveel mogelijk moeten standaardonderdelen ontworpen worden in steeds toenemende grootte zodat alle voorkomende gelegenheden gedekt kunnen worden. Bij allen vennoten moeten standaardtekeningen ter beschikking staan, terwijl modellen voor onderling gebruik kunnen uitgewisseld worden.

Hierdoor wordt getracht te voorkomen dat de vennoten ieder voor zich een zelfde constructie-element herhaaldelijk en op verschillende wijze ontwerpen en toepassen.

Fabrieksvacantie 1951

Na overleg met de Kern, heeft de Directie de vakantie als volgt vastgesteld: van Zaterdag 28 Juli t/m Maandag 6 Aug. 1951, waarbij Zaterdag 28 Juli en Maandag 6 Aug. als vaste snipperdagen zullen gelden.

Tevens zijn vaste snipperdagen: Maandag 24 December en Maandag 31 December.

Er blijven dus 2 vrije snipperdagen over.

OORDOPPEN

Bepaalde categorieën arbeiders, n.l. klinkers kokers, hakkers, ijzerwerkers, montagebankwerkers, koperslagers, samenstellers, constructiewerkers, houtscheepmakers en timmerlieden, die aan boord moeten werken, kunnen op aanvraag oordoppen worden verstrekt.

De kosten hiervan bedragen f 2.—, waarvan 50% voor rekening van het bedrijf worden genomen.

De uitreiking zal geschieden door de verbandmeester, die tevens een instructie betreffende het gebruik der doppen zal afgeven. De oordoppen worden slechts eenmaal op de hierboven vermelde voorwaarden verstrekt.

Bij een tweede aanvraag zal de volle prijs in rekening worden gebracht tenzij bijzondere omstandigheden aanwezig worden geacht.

Tariefcommissie

Op 24 Januari werd de tariefcommissie, wier benoeming in het Zeskant van December werd vermeld, officieel geïnstalleerd door Mr. H. Smulders. Na de installatie-bijeenkomst heeft de commissie uit haar midden een bestuur gekozen. De verkiezing had tot resultaat dat de Heren P. Godeé, A. v. d. Kraan en D. de Grave het bestuur zullen vormen, waarbij de Hr. Godeé als voorzitter zal fungeren.

DE *noed* DER TIJDEN

1e
vervolg

De sociale kwestie: enige vragen en antwoorden.

Indien men zich de moeite geeft om aan enige personen uit verschillende bevolkingsgroepen te vragen wat zij nu eigenlijk wel onder „het sociale vraagstuk” verstaan, dan zal men merkwaardige antwoorden te horen krijgen.

Maar in die antwoorden zal men toch in de meeste gevallen één hoofdtoon kunnen onderkennen en die hoofdtoon is: dat het in deze wereld droevig gesteld is, omdat de persoon in kwestie het veel minder goed heeft dan hij (of zij) wel verwacht had in zijn (of haar) jeugddromen en in elk geval ook veel minder dan hem (of haar) rehtens toekomt. Als alles op deze wereld maar beter geregeld was, dan zou hij (of zij) het zeker véél beter hebben, dan thans het geval is. Vraagt men dan verder en tracht men te weten te komen waar nu eigenlijk de moeilijkheid schuilt, dan zijn er tien tegen één, die U zullen antwoorden, dat „het internationale kapitalisme” en/of de geldmagnaten met hun winsthonger of winstjagerij de schuldigen zijn. Zo'n antwoord komt dan niet altijd van communisten of sociaal-democraten, maar zelfs dikwijls van personen, die zich zelf anti-marxistisch noemen. Als men verder onderzoekt wat men dan wel onder „het kapitalisme” verstaat, dan komen dikwijls de zonderingste antwoorden voor de dag.

Toch zal men goed doen nader in deze zaak te treden.

Het internationale kapitalisme wat heeft men daaronder te verstaan? Het kapitalisme veronderstelt een onbepertk privaat bezit van geld of grond of goederen, of nog ruimer gezegd van productiemiddelen. Acht men dit privaat bezit niet geoorloofd, dan behoort men tot de communisten of socialisten, ruimer gezegd tot de collectivisten. De voorstanders der vrije maatschappij achten de handhaving van het recht op privaat bezit geoorloofd, zelfs noodzakelijk, omdat volgens hun mening het privaatbezit de enige voorwaarde is waarmede de individuele bestaansverantwoordelijkheid en daarmede ook de persoonlijke en geestelijke vrijheid mogelijk is.

Bovendien leiden de voorstanders der vrije maatschappij hun maatschappij-beschouwing af uit de oereigenschappen, die de menselijke natuur nu eenmaal bezit. Een dier oereigenschappen is uitgedrukt in het economisch motief; d.i. dat elk een met de minste moeite een maximum van resultaat voor zich en de zijnen zal trachten te bereiken. Het collectivisme gaat achter niet uit van de menselijke eigenschappen, zoals ze nu eenmaal zijn, doch tracht door staatsinmenging de mensen te vervormen, zoals het zich voorstelt, dat de mensen eigenlijk wel zouden moeten zijn.

Hier staan dus twee beginselen van verstrekkende betekenis lijnrecht tegenover elkaar.

Het ene beginsel, dat privaatbezit der productiemiddelen buiten sluit, is collectivistisch.

Het andere beginsel, dat het recht op privaatbezit vooropstelt, is het economische liberalisme of het kapitalisme, beter genaamd de vrije maatschappij.

In het volgende Zeskant „Onze maatschappelijke verhoudingen”.

(Wordt vervolgd)

J. Br.

aan allen, die verder aan het welslagen er van hadden medegewerkt. Aan de dames werden bloemen uitgereikt en ook de Hr. Conijn kreeg bloemen, welke echter voor Mevrouw Conijn bestemd waren, die door bijzondere omstandigheden verhinderd was aanwezig te zijn.

Tenslotte nam de Hr. Conijn nog even het woord en wensde de hem gebrachte dank af op het Bestuur der P.V. Hij zei te weten, dat deze enorm veel werk had moeten verrichten, dat niet direct zichtbaar was voor 't voetlicht.

Al met al mag de P.V. van Gusto Slikkerveer op een welgeslaagde contactavond terug zien.

H.

Sportclub „GUSTO SLIKKERVEER”

Op 12 Januari j.l. heeft onze voetbalvereniging haar jaarvergadering gehouden. Uit het verslag van onze Penningmeester bleek, dat onze club een gezond bestaan heeft.

De secretaris laat in zijn jaarverslag uitkomen dat wij in de zomeravondcompetitie geen bijzondere prestaties hebben geleverd. Met 3 andere verenigingen hebben we in het voorjaar een veld beschikbaar gekregen en in onze vrije tijd opgeknapt.

Van de zijde van de Heer N. Conijn Jr. mochten wij hierbij grote steun ontvangen o.a. door het beschikbaar stellen van materiaal voor het plaatsen van een heining achter het speelveld, financiële steun voor het huren van een kleedlokaal en voorschot voor aanschaffing van sportkleding. De voorzitter werd opgedragen onze dank hiervoor aan hem over te brengen. Na opmerkingen over training, kleding enz. werd overgegaan tot een bestuursverkiezing. Tussen de bedrijven door werd er voor verfrissing en rokertjes gezorgd. Een collecte gehouden voor de vrouw van de Penningmeester voor het wassen van kleding en onderhouden daarvan bracht f 5.50 op. Dit bedrag werd geschonken aan het comité Kankerbestrijding.

Het bestuur werd als volgt samengesteld: Jansen, Voorz., Boomgaards, secr., Opmeer, Penningmeester, H. Kok en A. Kootwijk, bestuursleden.

B. BOOMGAARDS, secr.

Ideeënbus

Voor het inzenden van een idee, dat door de commissie als bruikbaar werd goedgekeurd, kent de Directie de volgende premies toe:

1. f 10.— aan A. Liebeek voor het ontwerpen van een winkelhaak voor het zetten van haakse lijnen op het lijf van profielen.
2. f 25.— aan W. T. Hermans voor het ontwerpen van een matrijs voor het drukken van een rugplaat van een kromme pijp.
3. f 25.— aan W. v. d. Wilt voor het ontwerp vervaardigen van verstelbare schragen van gaspijp ter vervanging van het aanleggen van een vloertje voor het klinken onder het vlak.

Dankbetuigingen

Door mijn ziekte is het mij onmogelijk nu al iedereen persoonlijk te bedanken voor de talrijke en zo hartelijke blijken van belangstelling in allerlei vorm. Ik kan U wel zeggen dat het mij meermalen heeft ontroerd en ik hoop dan ook binnen niet al te lange tijd weer in Uw midden te zijn en dan iedereen persoonlijk te kunnen bedanken voor zoveel attenties. Mijn hart is op de Gusto! Met vriendelijke groeten voor allen.

V. HEIJNEN.

Volgens de laatste berichten is de toestand van Mej. Heijnen vooruitgaande. Ik meen de tolk te zijn van ons allen, wanneer ik zeg, dat wij hierover erg verheugd zijn en dat ook wij hopen haar spoedig weer in ons midden te zien.

Haar toestand is echter nog zo, dat ongelegiteerd bezoek nog niet mag plaats vinden. Dit zou haar te zeer vermoeien. H.

Mede namens mijn vrouw en kinderen breng ik langs deze weg mijn welgemeende dank over aan de Heren Middendorp en Meijer en de collega's voor het mooie cadeau ontvangen ter gelegenheid van mijn veertigjarig huwelijk. A. ZAGWIJN

Ondergetekenden betuigen langs deze weg hun hartelijke dank aan Directie, Bazen en Personeel (in 't bijzonder van de Afd. Electriciens) voor het genotvolle geschenk en blijken van belangstelling bij hun afscheid op 30 Dec. jl.

W. SCHWAGERMANN
A. MEIJER.

FAMILIEBERICHTEN

Geboren op:

- 8 Dec. 1950: Leonore Anna, dochter van B. B. Kock en E. Sinsu;
 - 24 Dec. 1950: Josephina Christina Helène, dochter van J. A. Bastens en C. L. H. Frusch;
 - 29 Dec. 1950: Alie, dochter van B. Munter en P. de Waard;
 - 31 Dec. 1950: Peter, zoon van C. H. O. Lissenberg en P. de Zeeuw;
 - 3 Jan. 1951: Catharina Johanna Francina, dochter van N. Overdevest en C. M. Strijvers;
 - 3 Jan. 1951: Abraham, zoon van W. Boom en N. v. Die;
 - 4 Jan. 1951: Henriette, dochter van J. Koller en A. H. v. Hoorn;
 - 5 Jan. 1951: Hendrika, dochter van G. de Goede en E. J. de Jager;
 - 6 Jan. 1951: Edward Johannes, zoon van L. Thiele en M. Czerwinska;
 - 12 Jan. 1951: Jannetje Sijke, dochter van C. v. d. Velde en G. Wiersma;
 - 14 Jan. 1951: Rudolf Casper, zoon van W. F. Muuren en M. P. Kreische;
 - 15 Jan. 1951: Johanna Cornelia Maria, dochter van A. de Jong en H. Biesheuvel;
 - 22 Jan. 1951: Karel Marinus, zoon van A. Vermaire en C. A. Snijders.
- Wij feliciteren de gelukkige ouders van harte!

Gehuwd op:

- 4 Jan. 1951: A. van 't Zelfde met C. v. Zanteren.
- Aan de jonggehuwden onze welgemeende gelukwensen.

Gusto Aquariumvereniging „Tropica”

Het korte berichtje in Het Zeskant van December 1950 heeft misschien Uw aandacht getrokken en Uw nieuwsgierigheid opgewekt. Indien plaatsgebrek de hoofdredactie niet had genoodzaakt de copie van Tropica weg te laten, zou Uw nieuwsgierigheid reeds vorige maand bevredigd zijn geworden. Enige korte mededelingen uit dit stukje wil ik alsnog laten volgen. Tropica is een onderafdeling van de P.V. „Gusto” en is op 28 Nov. 1950 opgericht.

Tropica bezorgde de P.V. liefst 12 nieuwe leden.

Tropica hoopt, dat meerderen dit voorbeeld zullen volgen en zich als lid der P.V. zullen aanmelden. Hoopt verder, dat alle aquariumvrienden zich bij haar zullen aansluiten. Zij kunnen zich bij de bestuurders en de leden opgeven.

Tropica beoogt de onderlinge hulp bij bouw, inrichting en aankoop (ook coöperatief). Onderwijs voor het onderhoud en plaatsing van „bak”, beplanting en bevolking. Elk lid ontvangt het maandblad van de Ned. Bond Aqua-Terra, waarbij de nieuwe onderafdeling is aangesloten. Als lid van „Tropica” kunt U dus alle gewenste inlichtingen voor Uw liefhebberij bekomen en hebt U dus meer zekerheid.

Het Bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Hr. J. Waterreus — Afd. Schilders.

Secretaris: Hr. H. v. d. Domhof — Bedrijfsbureau.

Penningmeester: Hr. M. v. Aalten — Bedrijfsbureau.

Commissarissen: Hr. H. Notenboom — Klinkers; Hr. Heesbeen — Gereedschapmakerij.

Enige vergaderingen zijn al achter de rug. Op één dezer vergaderingen kwam de Heer Vlasboom uit Rotterdam ons enige bijzonderheden over de liefhebberij vertellen. Eén en ander lichtte hij met lantaarnplaatjes toe. Op de laatste Donderdag van elke maand vergadert „Tropica” in gebouw Irene Lange Haven 155, Schiedam.

Komt U ook eens kijken?

H. v. d. D.
(Secretaris)

Pas op voor de hijs!

Wij spreken wel eens over grote gevaren.
Hoor wat wij in de loods ervaren.
In de hallen van één tot zes.
Leren wij onze levensles.
En met al ons geploeter en gezwoeg
Doen wij dan (soms) nooit genoeg.
Wij, transporteurs, horen telkens weer:
Zeg! wanneer help je mij nu eens een keer.
En 't crasseurtje, dat ook wat wachten moet,
Gaat naar zijn baas met huilende snoet.
Maar ik zeg: daarom niet getreurd
Mijn kop is toch al gek gezeurd!
Al spring ik soms uit mijn vel,
(Nu lezer, dat begrijpt U wel)
Dan weet ik niet meer hoe het moet
en draaf en ren met groter spoed.
Maar strop en haak te overladen,
Dat is mij altijd sterk ontraden.
Doe ik een hijs met overmacht,
Wordt een collega thuis gebracht!
Als wij een zware hijs verstouwen
En roepen „weg!“ dan gaan ze jouwen.
Van onderen! pas op de kraan!
Dan blijft men dikwijls rustig staan.
Gebeurt er wat, dan is 't prijs:
Die transporteur is niet goed wijs,
Die kerel die is doof en blind
Hij is onmondig als een kind,
Een suffert, en een hele grote
Geeft 'm een bezem in zijn p.....
De kraanridders boven, die hebben geduld
Maar beneden de pikker, die zwemt in de schuld.
Dus lezer loop met oog en oor
Langs (niet onder) de takel door;
Denk om je lijf (en om je gezin)
Sneller dan snel ben je 't ziekenhuis in.
Dit is geschreven vol goede moed,
Dat je niet „ja“ knikt. *Maar 't ook doet.*

Dank U!

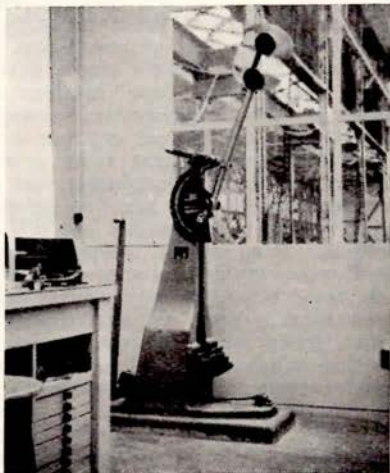
G. K.

Ons LABORATORIUM (vervolg)

Deze keer gaan we proberen om een stuk taai materiaal stuk te krijgen. Daarvoor maken we uit het materiaal een staafje van 55 mm. lang en 10 mm vierkant. In het midden van dat staafje boren we een gaatje van 2 mm., zodat er een dammetje blijft staan van 1 mm. Dit wordt later doorgezaagd.

De nu ontstane zgn. kerf geeft het materiaal een behoorlijke verzwakking en slaan we nu op de tegenoverliggende zijde, dan zal dit staafje moeten breken op de kerf, mits we maar hard genoeg slaan.

Zoals we in 't begin hebben gezien, dat iemand met een vijl niet altijd hetzelfde presteert, zo ook hier. We kunnen dus niet met een bankhamer op het staafje gaan beuken. We weten dan immers niet de kracht, die we uitoefenen en dus ook niet de arbeid. Bovendien moet het staafje in één klap ter ziele zijn. Dus moeten we weer naar een machine omzien, die altijd met een constant gewicht van de hamer van een constante hoogte neervalt en tegen het staafje slaat.

Op de foto ziet U het apparaat, dat wij daarvoor gebruiken. De hamer staat in de bovenste stand, vastgehouden door een soort vork, welke achter 2 nokjes op de hamersteel haakt. Onderaan op de 2 oplegblokjes ligt het staafje. Een handbeweging boven aan de hefboom en de hamer schiet naar omlaag en treft het staafje juist in het midden.

Afhankelijk van de kwaliteit van het staafje zal de hamer doorzwaaien. Is het materiaal bros, dan zal de hamer het staafje zonder moeite doorslaan en hoog opzwaaien naar de andere kant. Is het erg taai, dan zal de hamer veel arbeid verloren hebben met het doorslaan en niet zo hoog opzwaaien. U begrijpt dus al, dat het doorzwaaien van de hamer nu een maatstaf is voor de beoordeling. Deze doorzwaai wordt gemeten door een wijzer, die op dezelfde as als de hamer zit en dus even hard ronddraait langs een schaalverdeling. Op de foto is deze verdeling goed te zien.

WASSINK.

Contactavond

Op 17 Januari organiseerde de P.V. een contactavond. Dus togen wij, d.w.z. ondergetekende en de Heren v. Waas en Collignon, welke laatste heren de zuster-P.V. Schiedam vertegenwoordigden, naar Rotterdam, waar een bus ons opnam. Over donkere smalle dijken reden we dan naar Ridderkerk, waar in de zaal „St. Joris” het feest zou plaats vinden. Eerlijk gezegd, hadden we geen hooggespannen verwachtingen, maar we moesten na afloop, erkennen, dat het ons erg was meegevallen. In het bijzonder trof mij de goede, gezellige geest, welke er onder de leden van Slikkerveer's P.V. heerst en het saamhorigheidsgevoel van deze mensen. Voor ons, Schiedammers, wel iets om een tikje jaloers op te zijn. De regeling van de avond was in goede handen. Het P.V.-bestuur komt alle lof toe voor de vlotte afwerking van het welgevulde programma.

Na een kort inleidend woord van de voorzitter der P.V., de Heer Bakker, kregen we eerst de onlangs opgerichte mondharmonica-club op het podium. Het was verrassend te horen wat deze club in betrekkelijk korte tijd onder de bekwame leiding van de dirigent, de Heer v. d. Boom, wist te bereiken. Het verdere programma werd verzorgd door leden van de Slikkerveerder Toneelvereniging, die het klaarspeelde om door het opvoeren van kluchtige toneeltjes, samenspraken en voordrachten de zaak aan het lachen te krijgen. Het waren amateurs, die optraden, maar ze deden het heel verdienstelijk. De meer ernstige voordracht, een fragment uit „Dolle Hans” van Fabricius, gebracht door een der leden, verdient een extra vermelding.

Verder werkte mede, de band „Melodie en Rythme”. Dit gezelschap, waarbij drie dames, heeft er zeer zeker veel toe bijgedragen om de uitvoering te doen slagen. Zij brachten de populairste schlagers met veel muzikaal gevoel. Een lid van de P.V. ontpopte zich hierbij als een goed refrainzanger.

Tijdens de pauze werd een verloting gehouden, waarvan de opbrengst zou worden verdeeld over de onderafdelingen der P.V. en een liefdadige instelling. Men had geen moeite om de loten aan de man te brengen, zodat ook dit programma-onderdeel geslaagd mocht heten. De Heer N. Conijn Jt. maakte zich hierbij verdienstelijk door de trekking op zich te nemen.

Het ging naar middernacht toen de Hr. Bakker het podium betrad en het slot aankondigde. Hij bracht dank aan de Hr. Conijn wiens medewerking het geven van deze contactavond had mogelijk gemaakt en

Reglement

VOOR DE TARIEFCOMMISSIE

Definities:

Werkgever: N.V. Werf Gusto v/h Fa. A. F. Smulders te Schiedam.

Werknemers: Alle werknemers in de zin van de C.A.O. in de Metaalnijverheid.

Kern: De in art. 23 van de C.A.O. v. d. Metaalnijverheid bedoelde vertegenwoordiging van werknemers.

Art. 1. Tariefcommissie.

Bij de onderneming bestaat een tariefcommissie. Verder te noemen als t.c.

Art. 2. Doel.

Het doel der t.c. is het plegen van overleg bij de invoering van nieuwe tariefssystemen, bij verandering der tarieven en het behandelen van klachten over tarieven. De t.c. zal haar bemoeiingen uitsluitend bepalen tot onderwerpen van tarieftechnische aard zonder te treden op het terrein van werkzaamheden der werkgevers- en werknemersorganisaties en van de Kern.

Art. 3. Samenstelling.

Het aantal afdelingen en leden, de wijze van verkiezing en van het voorzien in de vacatures worden door de werkgever in samenwerking met de Kern vastgesteld.

De leden der t.c. worden uit de afdelingen gekozen en vormen met de vertegenwoordigers van de Directie der onderneming tezamen de t.c.

De vertegenwoordiger der Directie is voorzitter van de commissie en heeft een stem meer dan de overige commissieleden tezamen.

Het Dagelijks bestuur der t.c. vormt de werkcommissie, die voor vlugge afwerking van gerezen moeilijkheden contact met de Directie en/of de bedrijfsleiding zal opnemen en verantwoording schuldig is aan de Kern.

Art. 4. Verkiesbaarheid.

Verkiesbaar zijn alle werknemers, die op de dag der verkiezing de leeftijd van 26 jaar hebben bereikt en tenminste 3 jaar onafgebroken in dienst van de onderneming zijn.

Art. 5. *Kiesbevoegdheid.*

Tot kiezen zijn gerechtigd alle werknemers, die op de dag der verkiezing de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt en één jaar onafgebroken in dienst van de onderneming zijn.

Art. 6. *Candidaten en bestuur.*

Indien er geen meerdere kandidaten dan de te vervullen plaatsen zijn gesteld worden de kandidaten geacht met algemene stemmen te zijn gekozen.

Candidaten worden gesteld door de Kern.

Tegencandidaten kunnen worden gesteld door schriftelijke opgave aan de Directie, ondertekend door tenminste 15% van het kiesbevoegde personeel per afdeling tot een minimum van 5 handtekeningen en door de candidaat ten bewijze, dat hij een eventuele benoeming zal aanvaarden.

De t.c. kiest uit haar midden een voorzitter, een secretaris en een algemeen lid, die tezamen het bestuur vormen.

De afd. commissieleden en de reserve Afd. commissieleden treden elke twee jaar af, volgens een door de t.c. op te stellen rooster. Zij zijn terstond herkiesbaar.

Art. 7. *Werkwijze.*

Indien een werknemer niet of door omstandigheden niet meer accoord kan gaan met het vastgesteld tarief, zal hij zich in de eerste instantie dienen te wenden tot zijn onmiddellijke baas (eventueel met inschakeling van het betrokken afd. t.c.-lid. (Dit dient echter zoveel mogelijk beperkt te worden). Deze neemt zo mogelijk een beslissing. In het geval dit op moeilijkheden stuit, bespreekt de baas de opmerkingen met de bedrijfsleider of degene, die daartoe wordt aangewezen, indien nodig, met de betrokken werknemer er bij. Zou geen overeenstemming worden bereikt dan zal het oordeel van het betrokken afdelingscommissielid worden gevraagd.

Wordt ook dan geen voor alle partijen bevredigende oplossing gevonden, dan kan het afdelingscommissielid het geschil aan het bestuur der t.c. voorleggen, dat alle stukken, nodig voor een goed oordeel ter inzage kan krijgen.

Indien volgens de mening van de werknemer een tarief te laag zou zijn, moet zo spoedig mogelijk, doch in elk geval vóór de helft van de toegestane tijd verstreken is, daar anders de klacht terzijde wordt gelegd, de baas hiervan in kennis worden gesteld, waarna de klacht onderzocht wordt en al of niet een nieuw tarief wordt vastgesteld.

De klachten dienen zich te bepalen tot de concrete, schriftelijk vastgelegde tarieven.

Art. 8. *Uitbetaling bonnen.*

Afgewerkte bonnen worden zo mogelijk spoedig uitbetaald en wel uiterlijk 3 weken na beëindiging van de bon.

Art. 9. *Bijzondere tariefberekening.*

Voor niet of moeilijk te berekenen werkzaamheden zal achteraf een tariefberekening worden gemaakt, welke bij voldoende prestatie het gemiddelde van de betrokken afdeling zal zijn, bij bijzondere prestatie meer. Voor de niet gewerkte uren, ontstaan door wachten op materiaal, defect raken van gereedschappen, enz. zal minstens $\frac{2}{3}$ van het gemiddelde tarief van de betrokken arbeider worden uitbetaald.

Art. 10. *Vergaderingen.*

Indien de behoefte hiertoe bestaat komt de t.c. éénmaal per kwartaal in haar geheel bijeen.

Bovendien kan de t.c. bijeenkomen, indien $\frac{1}{3}$ van de leden of de werkgever daartoe de wens te kennen geeft.

Deze bijeenkomsten staan onder leiding van de werkgever of diens vertegenwoordiger.

De voorzitter van de Kern of diens vertegenwoordiger woont deze vergaderingen bij en heeft een adviserende stem. Van deze bijeenkomsten worden notulen gehouden door de zorg van de werkgever. Van deze notulen wordt de leden der t.c. een afschrift verstrekt.

Het dagelijks bestuur vergadert onder leiding van de werkgever éénmaal per maand (of op verzoek), tenzij geen punten ter behandeling bekend zijn.

Art. 11. *Garantie.*

Indien zulks mogelijk blijkt za de bruto-tijd in overleg met de t.c. worden gegarandeerd. Echter zal een event. noodzakelijke verlaging of verhoging van de bestaande bruto-tijden, ontstaan door verandering van werkmethoden, of verbetering van gereedschappen en machines worden onderworpen aan het oordeel van t.c., die mede beslist over een eventueel te wijzigen tarief.

Art. 12. *Reglementswijziging.*

Voorstellen tot wijziging of aanvulling van dit reglement kunnen worden gedaan door de Directie, Kern of t.c. Voor het van kracht worden is de goedkeuring van de Directie nodig, die daarvoor overleg met de Kern zal plegen.

Art. 13. *Tijdsduur.*

Dit reglement geldt voorlopig voor de tijd van 12 maanden, waarna over verlenging al of niet in gewijzigde vorm zal worden beslist in overleg met de betrokken partijen.

Art. 14. *Onvoorzien.*

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de t.c. welke beslissing de goedkeuring behoeft van de Directie na overleg met de Kern.

Schiedam, 1 October 1950.